Aan: de gemeenteraad

Vergadering: 03 juni 2019

Agendapunt:

Onderwerp: Onderzoeksrapport rekenkamercommissie 'Doorwerking'

STATUS RAADSVOORSTEL

Uw raad wordt verzocht:
- Kennis te nemen van het onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie getiteld 'Doorwerking' en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen.

Samenvatting:

De rekenkamercommissie van de gemeente Beesel wil een constructieve bijdrage leveren aan de kwaliteit van het bestuur. De basis hiervoor zijn de aanbevelingen die zij doet in haar rapporten. Daarmee wil de commissie de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het huidige en het toekomstige beleid verbeteren. Om duidelijk te krijgen wat de raad en het college met uitgebrachte rapporten doen, heeft de rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd naar de doorwerking van haar aanbevelingen.

Doorwerking is de invloed van rekenkamerrapporten op de besluitvorming en het beleid. Formeel gezien zijn rekenkamercommissies niet verantwoordelijk voor wat er met hun rapporten gebeurt nadat deze zijn aangeboden aan de raad. Het is aan de raad om te bepalen of aanbevelingen worden overgenomen en het college is verantwoordelijk voor het implementeren hiervan. Ook voor het monitoren en bewaken van de implementatie van aanbevelingen is de rekenkamercommissie formeel (Gemeentewet) niet verantwoordelijk. Dit hoort - net als bij andere toezeggingen en raadsbesluiten - plaats te vinden in het politieke verantwoordingsproces tussen raad en college. Desondanks kiezen veel rekenkamercommissies ervoor om zich actief met het onderwerp doorwerking bezig te houden. De praktijk leert namelijk dat de wijze waarop wordt omgegaan met aanbevelingen sterk kan verschillen. In sommige gevallen ziet de raad nauwgezet toe op het opvolgen van aanbevelingen. In andere gevallen komen raad en college hier niet meer op terug en is het onduidelijk wat uiteindelijk is gebeurd met aanbevelingen. Door het uitvoeren van doorwerkingsonderzoeken ontstaat zicht op de opvolging van aanbevelingen en wat onderzoeken in de praktijk hebben opgeleverd.

1. Aanleiding
De rekenkamercommissie wil een actueel inzicht verkrijgen in de mate waarin en de wijze waarop onderzoeksresultaten en de daarop gebaseerde aanbevelingen doorwerken op bestuurlijk niveau en in de ambtelijke organisatie. Daarnaast wil de rekenkamercommissie inzichtelijk maken hoe de doorwerking mogelijk kan worden bevorderd.

2. Uitgangssituatie en doelstelling
Doel van het onderzoek is om inzicht te verkrijgen in de implementatie en effectiviteit van de aanbevelingen van de door de rekenkamercommissie uitgevoerde onderzoeken te weten:

- Onderzoek naar reservebeleid
- Onderzoek naar Bösdael
- Rekenkamerbrief WAA Groep NV
- Rekenkamerbrief Olympia's Ronde
- Onderzoek naar dualisme
- Onderzoek naar VRLN
- Onderzoek naar subsidiebeleid

3. Rol gemeente en visie en strategie participatie
N.v.t.

4. Toelichting
Het rapport 'Doorwerking' is gepresenteerd aan de raadsleden, collegeleden en fractievertegenwoordigers tijdens een werkvergadering op 27 mei 2019, waarbij de centrale vraagstelling evenals de conclusies en aanbevelingen nader zijn toegelicht.
Tijdens de werkvergadering was een ruime vertegenwoordiging van raadsleden, collegeleden en fractievertegenwoordigers aanwezig.

Centrale vraagstelling:
In hoeverre werken de aanbevelingen van de rekenkamercommissie door in de gemeente Beesel en welke factoren verklaren de mate van doorwerking?

Om te komen tot een beantwoording van deze centrale vraag is een aantal deelvragen geformuleerd (zie onderstaand). Het bijbehorende normenkader leest u in bijlage 2 van het onderzoeksrapport.

Doorwerking
1. In welke mate heeft discussie over de aanbevelingen in gemeenteraad en raadscommissie plaatsgehad? *(bespreken)*
2. In welke mate heeft besluitvorming over de aanbevelingen door de gemeenteraad plaatsgehad en zijn aanbevelingen overgenomen in een raadsbesluit? *(besluiten)*
3. Zijn de overgenomen aanbevelingen omgezet door het college in uitvoerbare maatregelen en worden deze geïmplementeerd? *(implementeren)*

Informatie en sturing
4. In welke mate vindt informatie-uitwisseling en sturing plaats met betrekking tot de uitvoering van de aanbevelingen?
   a. In welke mate informeert het college de raad over de voortgang van de uitvoering van de aanbevelingen?
   b. In hoeverre controleert de raad de voortgang van de uitvoering?

Leer- en verbeterpunten

5. Welke aanbevelingen heeft de rekenkamercommissie gedaan, en zijn de aanbevelingen voldoende specifiek, concreet en realistisch?
6. Welke overige factoren verklaren de doorwerking of het gebrek daaraan van de aanbevelingen van de onderzoeken van de rekenkamercommissie en hoe kan doorwerking worden bevorderd? (Bij de beantwoording van deze deelvraag 6 ligt de nadruk op het proces en de samenwerking van de rekenkamercommissie met de raad, het college en de ambtelijke organisatie.

Conclusie:

Voor de beantwoording van de afzonderlijke onderzoeksvragen wordt verwezen naar hoofdstuk 4 van het onderzoeksrapport.

De overall-conclusie van het onderzoek luidt als volgt:
Uit de documenten, de enquête, het terugluisteren en de interviews blijkt dat de aanbevelingen doorwerken. Er wordt over gediscussieerd in de raad, de aanbevelingen worden grotendeels overgenomen en driekwart van de aanbevelingen worden geïmplementeerd. De rekenkamerrapporten leveren hiermee een bijdrage aan de kwaliteit van het bestuur en het dualisme en versterken de kaderstellende en controlerende rol van de raad. De gevonden verbeterpunten hebben met name betrekking op het proces en de samenwerking met de raad.

Verbeterpunten (aanbevelingen):

In bijlage 1 van het onderzoeksrapport zijn alle aanbevelingen uit de 7 onderzoeken op een rijtje gezet. In het totaal zijn er 23 aanbevelingen gedaan. Het aantal aanbevelingen is verschillend per rapport. Dit is logisch gezien de grote verschillen in onderzoeken. Sommige zijn quick scans, sommige gezamenlijk in de regio en sommige alleen gericht op de gemeente Beesel.

Op grond van het onderzoek zijn een viertal verbeterpunten naar voren waarmee de doorwerking van de aanbevelingen van de rekenkamercommissie verder kan worden bevorderd:

1 . Onderwerpkeuze

Betrokkenen geven aan dat de rekenkamercommissie een grotere factor van betekenis kan zijn als zij - naast onderzoek waarbij wordt teruggekeken - ook vooruit kijkt naar beleidswijzigingen en projecten in de toekomst. Om dit mogelijk te maken zullen de raad en het college geschikte onderwerpen hiervoor moeten aandragen en is het belangrijk dat de rekenkamercommissie een duidelijke visie op de lokale beleidscontext heeft teneinde een goede onderwerpkeuze te kunnen maken. Daarnaast geven raads- en collegeleden aan dat regionale samenwerking een belangrijk onderwerp is waaraan de rekenkamercommissie - in navolging van het rekenkameronderzoek naar de Veiligheidsregio Limburg Noord - meer aandacht aan kan besteden.

2. Raadsperspectief:

Om van toegevoegde waarde te zijn voor de raad moet rekenkameronderzoek aansluiten bij het perspectief van raadsleden en informatie opleveren die hen helpt bij het invullen van hun kaderstellende en controlerende taak. Raadsleden wijzen er hierbij op dat zij bij onderzoeken graag de gelegenheid krijgen om aan de orde te stellen wat voor hen belangrijke aspecten zijn. Dit kan bijvoorbeeld door de raad bij aanvang van een onderzoek te raadplegen bij het kiezen van de focus en vraagstelling bij een bepaald onderwerp, of tijdens het onderzoek door het organiseren van workshop of een enquête waarbij het raadsperspectief wordt opgehaald.

3. Debat:

Er vindt niet in alle gevallen een levendige discussie plaats en de dynamiek tussen raad en rekenkamercommissie behoeft verbetering. Eén mogelijkheid hiertoe is om de behandeling van rekenkamerrapporten uit de formele setting van de commissievergadering te halen waardoor een discussie met minder politieke stellingname kan ontstaan en meer ruimte is om inhoudelijk met elkaar in gesprek te gaan. Ook kan de rekenkamercommissie vernieuwende manieren van presenteren inzetten om de raadsbehandeling te ondersteunen.

4. Monitoring en sturing:
Desgewenst kan de rekenkamercommissie een ondersteunende rol op zich nemen door op basis van de integrale afsprakenlijst periodiek een overzicht op te vragen van de stand van zaken met betrekking tot haar aanbevelingen en hiervan verslag te doen aan de raad (bijvoorbeeld in haar jaarverslag). Ook het uitvoeren van dit doorwerkingsonderzoek wordt door betrokkenen gezien als een goed middel om meer zicht te krijgen op de doorwerking van rekenkameronderzoek en het afdwingen hiervan te agenderen.

Op grond van deze aanbevelingen ziet de rekenkamercommissie er naar uit om in een goede samenwerking met alle betrokkenen te werken aan een verdere verbetering van de prestaties van de organisatie en uiteraard aan een verdere versterking van de positie van uw raad.

a. Financieel
N.v.t.
0
b. Juridisch
N.v.t.

c. Risico's
N.v.t.

5. Visie Blij in Beesel
N.v.t.

6. Toegankelijkheid
N.v.t.

7. Duurzaamheid
N.v.t.

8. Voorstel
Uw raad wordt verzocht:
- Kennis te nemen van het onderzoeksrapport van de rekenkamercommissie getiteld 'Doorwerking' en de aanbevelingen uit het onderzoek over te nemen.

Reuver, 27 mei 2019

Aldus vastgesteld door de raad van Beesel in zijn openbare vergadering van

griffier,
drs. E. Apeldoorn-Feijts

Plv. voorzitter,
dhr. J.E.F. van Tegelen

Meegezonden:
> Rekenkamerrapport 'Doorwerking'
> Presentatie rekenkamerrapport 'Doorwerking' d.d. 27 mei 2019